

MENEKÜLT POLITIKA ÉS HATÁRELLENŐRZÉS

A Genfi Konvenció, az európai menekültügy standard jogszabálya

Az ötvenes évek elején zavar mutatkozott a nemzetközi menekültjogban, mert legalább hat menekült egyezmény volt érvényben. A Genfi Menekültügyi Konvenció megszületése előtti egyezmények részben a második világháború előtről származtak, és szorosan kötődtek Fridtjof Nansen nevéhez. A későbbi béke Nobel-díjas diplomata 1921-től fejtette ki tevékenységét a Népszövetség első menekült főbiztosaként. A két világháború közötti menekült egyezményeket alapvetően két tényező határozta meg: 1. Intézkedéseket a menekültek érdekében mindig csak meghatározott szituációkra válaszul hoztak. Nem létezett egy általánosan elismert, mindenütt érvényes menekültfogalom. Minden egyes menekültválság esetén külön megegyezésekre, illetve egyezményekre volt szükség. 2. A menekültprobléma kizárólag az európai kontinensre korlátozódott. 1918 és 1939 között az októberi orosz forradalom, az Oszmán-Birodalom és a Habsburg-monarchia összeomlása, majd az olasz, spanyol és német diktatúrák kényszerítették embereket tömegeit menekülésre.

A második világháború végén a nyugati szövetséges nagyhatalmak abban reménykedtek, hogy a nácizmus áldozatainak hazatérésével megszűnik a kontinensen a menekült probléma, de tévedtek. A kelet-nyugati konfrontáció, a közel-keleti konfliktus meglehetősen hamar új és sürgős problémákat vetett fel. A nemzetközi közösség két államközi segélyszervezet létrehozásával válaszolt a kihívásra. 1949-ben megalakult az UNRWA, az ENSZ palesztin menekülteket segélyező szervezete. Működési területét Jordánia, Szíria, Libanon és a Gáza-övezet területére korlátozták, s lényeges, hogy ez a szervezet sem tölthetett be – hasonlóan a két világháború közötti helyzethez – jogvédelmi funkciót. Ilyen érdekvédelmet csak az egy évvel később megalakult ENSZ Menekültügyi Főbiztossága láthatott el. Működését a szervezet 1951 január 1-én kezdte meg, s az első holland főbiztosra várt a feladat, hogy biztosítsa a kormányokkal és a nemzetközi segélyszervezetekkel együttműködve a menekültek jogvédelmét. Igyekeznie kellett tartós megoldást találnia az érintettek mindennapi problémáira is. Igen fontos eltérés mutatkozott a korábbi szervezetektől abban is, hogy e mandátum már nem korlátozódott bizonyos országokból származó menekültekre.

A Hivatal létrehozásával párhuzamosan az ENSZ Közgyűlése döntött egy nemzetközi Konvenció megalkotásáról is a menekültek jogállásáról, mégpedig a külön ebből a célból rendezett konferencián kívánva dönteni erről. A Genfi Konvenció négy hét alatt született meg – 1951 július 28-án hirdették ki –, bár a ratifikálások késése miatt csak 1954 április 22-én lépett hatályba. Nem sokkal a magyar forradalom kitörése, illetve a szovjet beavatkozás hatására elindult menekülthullám nyugati megérkezése előtt következett tehát be az áttérés egy általánosan elismert, nemzetközi jogilag érvényes menekültfogalom felé. A Genfi Konvenció meghatározásai a menekültek jogainak addig ismeretlen katalógusát tartalmazták az őket felvevő országokban. A Konvenciót aláíró államok arra törekedtek, hogy a menekültek legyenek a legkedvezőbb helyzetben lévő

külföldiek és amennyire lehetséges, azonos helyzetbe kerüljenek a menedékbiztosító ország polgáraival. A nemzetközi jogszabállyal először hoztak létre közvetlen kapcsolatot a menekültek védelmének jogi eszköze (Genfi Konvenció) és egy nemzetközi szervezet (ENSZ Menekültügyi Főbiztossága) között¹⁵¹.

Az 1951. évi Egyezmény általános meghatározása szerint menekült az a személy, aki „faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme következtében az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni. Vagy aki állampolgársággal nem rendelkezve és szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodik, ilyen események következtében, nem tud vagy az üldözéstől való félelmében, nem kíván oda visszatérni”¹⁵².

Az 1954. április 22-én ratifikált Genfi Menekültügyi Egyezmény az időközi korlátozások ellenére a mai napig a nemzetközi – és az európai – menekültügy alapjogszabályának számít. Az egyezményt általában rugalmasan alkalmazták, s nem, vagy csak ritkán fordult elő a visszafordítás tilalmának – a non refoulement elv - megsértése a klasszikus kritériumok be nem tartásával. (Úgy, mint például legutóbb a bosnyák és a horvát menekültek esetében). A hidegháború időszakát a Genfi Konvenció nagyvonalú értelmezése és felhasználása jellemezte, az egyezmény záróaktusának megfelelően.

Megjegyzendő, hogy a nemzetközi jogszabály nagyvonalú értelmezését jelentős mértékben megkönnyítette, hogy a szocialista országok szögesdróttal, aknazárral és löparanccsal „védték” „népi” demokráciáikat. Ennek következtében – ahogyan azt az 1. táblázat mutatja – az 1950 és 1992/93 közötti több mint négy évtizedben a kelet-nyugati irányú népességmozgáson belül a menekült migráció az összes népességmozgásnak alig több mint 10%-át tette ki. (1. 290. 000 személy).

A Genfi Egyezményt aláíró államok – a különböző elvárások ellenére - nem voltak hajlandók változtatni a hidegháborús jogszabályon, nem nyitottak például az aktuális szegénység-, a környezeti-, vagy a polgárháborús menekültek befogadása felé. Az európai totális diktatúrák megszűnését követően azonban nemhogy csökkent volna a Genfi konvenció alapján politikai menekültstátuszt kérelmezők száma, hanem jelentős arányban növekedett. Az érintett EU-tagállamok erre válaszként egyrészt restriktíven, betű szerint kezdték értelmezni az Egyezményt, másrészt újabb, a jogszabály érvényesülését szűkítő fogalmakat és eljárásokat vezettek be a menekültek, illetve a kérelmezők számának csökkentésére.

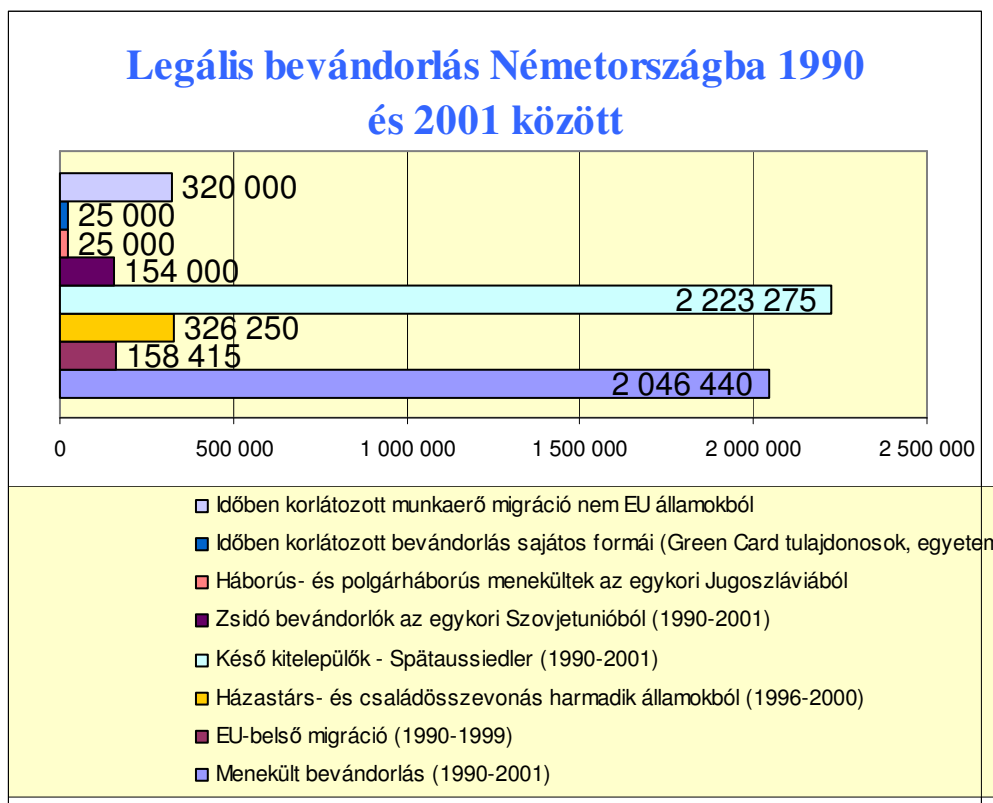
Ma sokkal inkább, mint eddig valaha, az egyéni üldözést, illetve ennek veszélyét kell hitelesíteni. Bár erre bizonyos diszkriminációk esetében – vallási üldözés, faji, etnikai csoporthoz való tartozás miatti üldözés – most is kevés esély mutatkozik, az üldözött csoporthoz való tartozás ténye nem jelenti automatikusan a politikai menekült státusz elnyerését. A biztos származási ország, a biztos harmadik (vagy első biztos befogadó) állam fogalmak, a kétoldalú toloncegyezmények, vagy a Dublini Konvenció és a Londoni Határozatok eljárásainak alkalmazásai, pedig nem csupán eljárás jogilag szűkítik a menedékhez jutás esélyeit, de a gyakorlatban anyagi jogi következmények is kimutathatók.

¹⁵¹ Michel Moussali: „Viele der abgelehnten Asylbewerber könnten anerkannt werden. In: Klaus J. Bade: Ausländer, Aussiedler, Asyl in der Bundesrepublik Deutschland. Bundeszentrale für politische Bildung, Bonn 1994. 206-208.

¹⁵² Idézi Tóth Judit: Menedékjog - kérdőjelekkel. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest, 1994. 186.

E drasztikus lépéseket az a tény tette indokolttá, hogy az Európai Közösség országaiban a politikai menekültségért folyamodó személyek száma 1992-ben megközelítette az egymilliót. (A keleti „front országban”, Németországban a félmilliót!)

A politikai rendszerváltásokkal az európai kontinens országai formálisan demokráciává alakultak (csatlakoztak a Genfi Konvencióhoz, kiépítették saját, ennek megfelelő menekültügyi apparátusait), mégis az 1990-es évtizedben – ahogyan ezt a grafikon Németország esetében mutatja – más legális lehetőség híján, a menekülési kérelem maradt szinte az egyetlen törvényes bevándorlási és letelepedési lehetőség harmadik államok polgárainak. (Elteltek természetesen a speciális német áttelepülő kategóriától).

Forrás: A „Daten und Fakten” der Beauftragten der Bundesregierung für Ausländerfragen 2002-ből

A Genfi Egyezmény restriktív, illetve szűkített alkalmazását következőkben sűrítjük össze:

1. A szubjektív megítélésről a hangsúly az utóbbi években az objektív tényekre tevődött át. Egyrészt ez jelenti a potenciális menekült-kibocsátó országok vizsgálatát külképviseletek, egyéb intézmények, szervezetek és személyek révén. Másrészt az üldözés bizonyítékainak a

konkrét prezentálása is elvárás - még ha ez nyilván ma sem egyszerűbb feladat, mint korábban volt. A szubjektív hitelesség elvárása ezekhez képest jóval kisebb jelentőségűvé vált;

2. A harmadik országok – nem EU-tag ország – vonatkozásában a biztos származási ország és az első biztos befogadó ország, illetve a biztos harmadik ország kategóriák bevezetése a menedékjogi eljárásba. Ez annyit jelent, hogy a Konvenció központi elve, a visszafordítás tilalma (non refoulement) gyakorlatilag jelentőségét veszítette. Az Unió peremén ugyanis ma csak olyan országok találhatóak, amelyek demokratikus politikai rendszernek minősülnek, ratifikálták a Menekültügyi Konvenciót, kiépítették saját intézmény rendszerüket, amelyek tehát – legalábbis forma szerint és csak ez számít – alkalmasak a menedékjogi eljárás nyugati normák szerinti lefolytatására. Így az innen érkező menedékkérők visszafordíthatók, azaz kitoloncolhatók ide a „non refoulement” elv megsértése nélkül;

3. Kizárt, hogy a menedékkérő több kérelmet is benyújthasson egyszerre abban reménykedve, hogy valamelyik majd csak „bejön”. Az illetékes állam kijelölése a menedékjogi eljárásban – csak egy állam az illetékes, döntése hatályos a többi tagállamban is – véget vetett a korábbi „asyl shoppingnak”¹⁵³. (Ráadásul: csak akkor indítják el a „belső” eljárást, ha előtte megbizonyosodtak róla, hogy a fenti harmadik állam szabályozás, illetve a kétoldalú toloncegyezmények nem érvényesíthetők, azaz nem „passzolható át” az eljárás lefolytatásának terhe);

4. Az egyéni felülvizsgálat középpontba helyezése – az üldözött csoporthoz tartozás ténye önmagában még kevésbé elégséges a státusz eléréséhez – azt is szolgálja, hogy a gazdasági migráns és a politikai menekült jobban elkülöníthető legyen;

5. Ezzel összefüggésben határozta az EK-tagállamok a gyorsított menedékjogi eljárásról nyilvánvalóan megalapozatlan menedékkérelmek esetén¹⁵⁴. Ez a londoni lépés kétségtelenül tovább szűkítette a korábbi időszak eljárási garanciáit;

6. Az együttműködés tudatos szabotálása a menedékkérő részéről a menedékjogi eljárást folytató hatóságokkal és hivatalnokokkal egyre több nyugati országban a menedékjogi eljárás felfüggesztését, és az azonnali elutasítást eredményezi¹⁵⁵. A korábbi ajánlásból tehát időközben kötelezettség lett;

7. Az időközben egypólusúvá vált világban nagyságrendekkel nőtt meg a prevenció jelentősége. A gazdag országok ma már készek – ha kell erőszakkal is – a menekültprobléma kialakulásának a megelőzésére. A menekülteket származási országukban, vagy annak a közelében tartják, amíg az őket elüldöző államot ráveszik visszafogadásukra. (Lásd a koszovói albánok és Jugoszlávia esetét 1998-1999-ben!)

¹⁵³ Masika Edit – Harmati Gergely: Egységes belbiztonsági és jogi térség Európában. Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban. ISM Budapest. 1999. 188-189., illetve: 368-376. o.

¹⁵⁴ Tóth Judit: i.m. 269-272. o.

¹⁵⁵ Schönemann, Peter: Das Asylrecht in europäischen Staaten. Eine vergleichende Betrachtung. In: Hubert Heinelt (Hrsg.): Zuwanderungspolitik in Europa. Nationale Politiken. Gemeinsamkeiten und Unterschiede. Leske+Budrich, Opladen 1994. 72-75. o.

Miként a 2. táblázat mutatja, az említett megszorítások nem azonnal, hanem elnyújtva, hosszabb távon „hozták” az eredményt, azaz a menekültek számának csökkenését. Hiszen itt először is az látható, hogy tíz év alatt – s itt nem is számoltunk az 1992/93-as csúccsal –, csaknem háromszor annyi menedékkérő (3. 483. 205 személy) nyújtott be kérelmet az Európai Unióban, mint korábban négy évtized alatt (1. 290. 000). Messze legtöbbször a kiemelt nyolc európai országban kísérleteztek a menedéjog megszerzésével: 3. 097. 626-an.

De kétségtelenül kiolvasható az a tendencia is a fenti táblázatból, hogy az EU frontországokban (Németország, Hollandia, Nagy-Britannia, Belgium és Ausztria) hosszabb távon csökkenő tendenciát mutat a menedékkérők száma. Ha tetszik, a számok alapján úgy tűnik, sikerrel zárják a menedéjogi kiskaput – legalábbis egyelőre – a leginkább érintett országok.

A migráció kérdése azonban ezzel nem valószínű, hogy lekerülne a napirendről. Ugyan az EU legutóbbi bővítése – szintén kiolvasható a 2. táblázatból – segítheti a régi tagállamokat a menedékkérők számának további „ledolgozásában”, a demográfiai probléma, a csökkenő lakosság¹⁵⁶, illetve a gazdaság igényei szükségessé teszik bizonyos csoportok befogadását a jövőben is. Az utóbbi években megfigyelhető a rövid távú (szerződéses, szezonális, vagy ingázó) munkavállalók számának növekedése.

A fentiekből következően a magyar határőrségnek is érdeke fűződik az Európai Unió további bővítéséhez. A régi tagállamokhoz hasonlóan ez csökkentheti a magyar külső határookra nehezedő migrációs nyomást. (Természetesen az említett szigorításokhoz való csatlakozás már önmagában eszköz a bevándorlási kockázatok csökkentéséhez).

Az utóbbi évtized változásai azonban semmi esetre sem jelentik azt, hogy a határőrség működése oka fogyottá válna. A szigorításokkal párhuzamosan ugyanis új kivások jelentek meg e politika területen. A menekültügygel eddig is közismerten összefüggő illegális bevándorlás arányai és jellege (magasan kvalifikált szervezett bűnözéssel a háttérben) jelentősen megváltozott, illetve növekedett. Egyre világosabb az is, hogy a legális (munkavállalói jellegű) bevándorlással is összefüggésben áll a menekültügy. Az időközben kialakult etnikai hálók – ethnic network/ethnisches Netzwerk – ugyanis biztos hátteret, támaszt jelentenek a magukat menekültügyi jogszabályokkal legalizálni szándékozók számára is. (Törökök, egykori jugoszlávok).

Kelet-nyugati vándorlás a keleti bővítést követően

Az új tagállamokkal – köztük Magyarországgal szemben – érvényesített bevándorlási, pontosabban munkavállalói korlátozások a jelenleg érvényes nemzeti jogszabályok alapján legfeljebb hat évig lesznek érvényben. A kelet-európai munkavállalók szabad bevándorlása így 2009-ben, vagy legkésőbb 2011-ben következik be. Nyugaton gyakran felteszik a kérdést: milyen tényezők motiválhatják ezt követően a kelet-nyugati népességmozgást? A gazdaságelmélet hagyományos válasza erre egy ideje a régiók és

¹⁵⁶ Többek közt Demény Pál demográfus is foglalkozott ezzel a kérdéssel. 1950-ben Európa demográfiai részesedése a világnépességben belül 22%-os volt. 1975-ben 17%-ra esett vissza, majd 2000-re 12%-ot tett ki ez a részesedés. Az ENSZ ún. „közepes” előrejelzése szerint Európa részaránya a világ népességén belül 2050-ben már csak 6, 5% lesz. Demény Pál: Európa népességpolitikai dilemmái a 21. század kezdetén, In: Ezredforduló. Stratégiai tanulmányok a Magyar Tudományos Akadémián 2003/4. sz. 26. o.

országok közötti bérdifferencia. A bérkülönbségek eszerint automatikusan „előhívják” az elvándorlást, s addig tartanak, amíg a különbségek kiegyenlítődnek¹⁵⁷.

Természetesen igen fontos szerepet játszik az elvándorlási döntésben az emberi erőforrás, a humántőke. Aki magasan kvalifikált, szakmai tapasztalatokkal és nyelvtudással rendelkezik, hamarabb változtathat lakóhelyet, országot, mint aki nem rendelkezik ezen adottságokkal.

A gazdasági indíttatású migrációs elméletek mellett a szociológiai magyarázatok az etnikai és/vagy politikai diszkriminációkra, háborús konfliktusokra, vagy a küldő- és a befogadó országok migrációs politikáira mutatnak rá. Egyre tartósabb magyarázata a népességmozgásoknak az etnikai hálózatok kialakulása. Ez a legkülönbébb indíttatású elvándorlásnak képes hététeret, támogatást biztosítani. Létük jelentős mértékben csökkenti a vándorlás költségeit és rizikóit, sőt további elvándorlást bátoríthatnak¹⁵⁸.

A migrációs potenciál-mérésekkel kapcsolatban szükséges megjegyezni, hogy a kinyilatkoztatott szándék és a tényleges elköltözés gyakran messze áll egymástól. Így csak meglehetősen nagy hibaszázalékkal lehet megbecsülni a ténylegesen várható elvándorlás arányait. Heinz Fassman a korlátozások feloldását követően mintegy 700 ezer munkavállaló érkezését prognosztizálta Lengyelországból, Csehországból, Szlovákiából és Magyarországról 1997-ben. E népességnek mintegy a fele szerinte Németországba menne. A kérdéssel foglalkozó egyéb tanulmányok azt jósolják, hogy a kelet-európai új tagállamok népességének 3-5%-a vándorolna 15-20 éven belül Nyugat-Európába, s Németországba az összes kelet-nyugati migráns 60%-a menne¹⁵⁹!

A térség népességmozgásának jellegét elsősorban a munkavállalók, s családtagjaik migrációja határozza meg. Lehetséges, hogy először csak maguk a munkavállalók érkeznek – miként a vendégmunkás időszakban –, s csak később követik őket a hozzátartozók. Lényeges tehát, hogy az a kelet-európai bevándorló-kép Németországban (a színes grafikon is ezt mutatja), melyet a menedékkérők és a kelet-európai német áttelepülők határoznak meg, megváltozik. A jövő kelet-nyugati vándorlásának lényeges aspektusa az egyre növekvő hajlam lesz a rövid távú, ingázó munkaerő alkalmazására.

A következő évtizedben Nyugat-Európa népessége bevándorlás nélkül csökken, és egyértelműen öregszik. A rendkívül magas munkanélküliség mellett már ma létezik egyidejűleg az igény a magasan kvalifikált munkaerő bevándorlására. Ezért a korlátozások feloldását követően beáramló kelet-európai munkavállalók nem csak kockázatot jelentenek bizonyos foglalkoztatási területen, hanem esélyt is¹⁶⁰.

Ami a fentiekből a magyar határőrség határellenőrzési feladataira nézve következik, rendkívül vázlatosan abban sűrűsíthető össze, hogy tovább szükséges erősíteni a testület civil jellegét és sokoldalú képzettségét, ha tetszik profizmusát. Az eddigieknél jóval szorosabb együttműködés kívántatik meg (rivalizálás helyett) a bevándorlásban még érintett társszervekkel és intézményekkel (rendőrség, Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, APEH, önkormányzatok...stb). Természetesen ez a jövőben további szervezeti átalakításokat, létszámváltoztatásokat vonhat maga után.

¹⁵⁷ Bauer, T. /Zimmermann, K. F.: Causes of International Migration: A Survey. Idézi: Dietz, Barbara: Ost-West-Migration nach Deutschland im Kontext der EU-Erweiterung. Aus Politik und Zeitgeschichte B5-6/2004. 45. o.

¹⁵⁸ Uo. 46.

¹⁵⁹ Uo. 46-47.

¹⁶⁰ Uo. 47.

1. számú táblázat
Kelet-nyugati népeségmozgás 1950 és 1992/93 között (részben becsült adatokkal)

Származási ország	Cél ország	Létszám	Idő	Migrációs mód Etnikai vánd.
NDK	NSZK	5.275.000	1950-1990	áttelepülés
Lengyelország	NSZK	1.430.000	1950-1992	német kitelep-k
SZU/FÁK	NSZK	750.000	1950-1992	német kitelep-k
Románia	NSZK	400.000	1950-1992	német kitelep-k
Csehszlovákia	NSZK	105.000	1950-1992	német kitelep-k
Jugoszlávia	NSZK	90.000	1950-1992	német kitelep-k
Bulgária	Törökország	690.000	1950-1992	etnikai törökök szláv muszl-ok
Jugoszlávia	Törökország	300.000	1950-1966	Etnikai törökök szláv muszl-ok
SZU/FÁK	Izrael, USA	750.000	1950-1992	zsidók
SZU/FÁK	Francia., USA	110.000	1950-1992	örmények, stb.
Románia	Izrael, USA	220.000	1950-1992	zsidók
Románia	NYE (Némo.)	240.000	1990-1992	romák
SZU/FÁK	Görögország	290.000	1950-1992	etnikai görögök
Bulgária, Jugoszlávia, Románia	Magyarország	140.000	1987-1992	magyar nemzetiségűek
Részösszeg:		10.790.000		Menekültek
Jugoszlávia	Németország	355.000	1991-1993	(ideig) polgháb. menekültek
Jugoszlávia	NYE	330.000	1991-1993	(ideig) polgháb. menekültek
Lengyelország	NYE, USA, Kanada, Ausztrália	250.000	1980/1981	menekülés hadi állapot elől
Magyarország	Ausztria, USA, Kanada, Ausztrália, stb.	195.000	1956	forradalom leverése
Csehszlovákia	NSZK, Ausztria, USA, Kanada, stb.	160.000	1968/1969	Prágai Tavasz leverése
Részösszeg		1.290.000		
Teljes összeg		12.080.000		

Megjegyzés: A táblázat a megadott időszakok összesített tömegmozgásait tartalmazza
 Forrás: Fassmann/Münz alapján módosítva 1994.

2. számú táblázat
Menedékkérők számának alakulása Európában 1994 óta

Állam	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
EU										
Belgium	14456	11648	12412	11629	21965	35778	42677	24527	18768	16940
Dánia	6651	5104	5891	5100	5699	6467	10077	12512	6068	4593
Ném.o.	127210	127937	116367	104353	98644	95113	78564	88287	71127	50563
Finno.	836	854	711	977	1272	3106	3170	1650	3443	3221
Francia.	25791	20329	17283	21256	22375	30832	38747	47260	51004	61993
Görögo.	1300	1312	1643	4376	2953	1528	3083	5499	5664	8178
NBritt.	42201	54998	29642	41500	58000	71158	98866	91553	103080	60047
Írország	362	424	1179	3882	4626	7724	10920	10325	11634	7900
Olaszo.	1844	1752	681	1712	9513	3268	n. a.	14844	n. a.	n. a.
Luxem.	-	394	240	427	1709	2912	628	686	1043	1554
Holland	52576	29258	22857	34443	45217	39299	43895	32579	18667	13402
Ausztria	5082	5920	6991	6719	13805	20129	18284	30135	39354	32364
Portug.	770	450	269	297	365	307	224	234	245	107
Svédó.	18638	9047	5774	9619	12844	11231	16238	23499	32995	31355
Spanyol.	11901	5678	4730	4975	6639	8405	7235	9219	6179	5918
Észto.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	23	21	3	12	9	10
Letto.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	58	19	4	14	30	10
Litvánia	n. a.	n. a.	n. a.	320	163	133	199	256	294	180
Málta	n. a.	150	80	70	170	90	70	120	350	570
Lengyel.	n. a.	843	3211	3533	3373	2955	4589	4506	5153	6921
Szlovák.	n. a.	359	415	645	506	1310	1556	8151	9739	10323
Szlovén.	n. a.	n. a.	38	72	499	867	9244	1511	702	1102
Cseho.	n. a.	1413	2156	2098	4082	7285	8787	18087	8481	11394
Magyar.	n. a.	130	152	209	7097	11499	7801	9554	6412	2401
Ciprus	n. a.	110	100	90	230	790	650	1770	950	4410
Nem EU										
Norvég.	3379	1460	1778	2773	8543	10160	10843	14782	17480	15613
Svájc	16134	18336	19502	25329	43395	48057	18484	21273	26678	21307
Bulgária	n. a.	517	302	429	833	1331	1755	2428	2888	1549
Románia	n. a.	n. a.	588	1425	1236	1670	1366	2431	1108	1077

Forrás: IGC – 2004. 10. 27-i állapot. UNHCR – 2004. októberi állapot.